

Izhaja vsak dan zjutraj razven v ponedeljkih in dnevih po praznikih. Posamezna številka Din 1.—, lanskoletne 2.—; mesečna naročnina Din 20.—, zatljano 30.—. Uredništvo v Ljubljani, Gregorčičeva 23. Telefon uredništva 30-70, 30-69 in 30-71.

Jugoslovan

Rokopisov ne vračamo. Oglas po tarifi in dogovoru.

Uprava
Ljubljana, Gradišče 10, tel. 30-68.
Podružnica v Mariboru, Alek-sandrova cesta št. 24, tel. 29-60.
V Celju: Slomškov trg 4.
Pošt. ček. rač.: Ljubljana 15.621.

Št. 261

Ljubljana, sobota, dne 7. novembra 1931

Leto II.

Slovenskim trgovcem!

V nedeljo 8. t. m. bodo volitve v Narodno skupščino. Vsi pričakujemo, da bo osredotočeno vse delo bodočega parlamenta, zlasti sedaj v času težke gospodarske krize, za gospodarski razvoj ter da bo to delo prineslo novi gospodarski, socialni in kulturni razmah.

Volitve se vrše na nestrankarski podlagi, bodo manifestacija jugoslovanske ideje; — težnja po redu, miru, zaslužku in okrepitvi države bo pri teh volitvah vodilna.

V času, ko se bori naše gospodarstvo s težkočami, ki jih je prinesla svetovna gospodarska kriza, pa tudi s težkočami, ki so posledica težkih notranjih prilik, je zainteresirano na volitvah tudi trgovstvo. Mi stopamo v volitve z željo, da bi ob smotnih gospodarski politiki bodočega parlamenta dobil narod v krepki in ugledni Jugoslaviji one eksistenčne pogoje, ki so podlaga narodnemu blagostanju in napredku vseh.

Zato je naša državljanska dolžnost, da pri volitvah solidarno poudarimo potrebo po narodnem edinstvu, slogi, miru in gospodarskem procvitu, predvsem pa podprite kandidate iz gospodarskih vrst.

Zveza trgovskih gremijev poziva radi tega vse člane trgovskih gremijskih organizacij, da se zdaj, ko je potrebno pokazati narodno zavest, ko se ustvarja nova ustavna doba, ki se mora izražati v solidarnem in konstruktivnem gospodarskem delovanju, pokažejo disciplinirani in solidarni ter se s številno udeležbo pri volitvah oddolže svoji državljanski dolžnosti. — Predsedstvo Zveze trgovskih gremijev za Slovenijo.

Učitelji begunci!

Oropani vseh kulturnih, nacionalnih in gospodarskih pravic, oropani in izgnani s svoje rojstne grude smo se zatekli med svoje brate, v svobodno kraljevino Jugoslavijo.

Tu smo dobili svoje državljanske pravice in gostoljubno streho!

600 nas je že tu in še vedno prihajajo novi!

Odkar smo tu, nas država prvič poziva 8. novembra t. l., da ji kot zvesti sinovi izrazimo svoje zaupanje.

Trdno sem prepričan, da ni med nami nobenega, ki bi se ne udeležil volitev in podpiral med volilci z vsem svojim uplivom, da se volitve najčistnejše izvršijo.

Kdor se ne udeleži, je sebičen izkoriščevalec, izdajalec naroda in države, ki mora izginiti iz naših vrst!

8. novembra izvršimo vsi brez izjeme svojo državljansko dolžnost!

Za odsek učiteljev beguncev:

Fr. Venturini.

Sprememba v Brüningovi vladi

Berlin, 6. novembra. AA. Poslaneč agrarne stranke Slange-Senigen je imenovan za ministra brez portfelja namestu Treviranusa, ki je dobil resor prometnega ministra v drugi Brüningovi vladi.

Stroga disciplina na poljskih železnicah

Varšava, 6. novembra. AA. Poljski sejm je sprejel zakon, da državni predsednik v primeru nevarnosti lahko vse železničarje mobilizira in postavi pred vojaško sodišče. Opozicija je nastopila proti temu zakonu, ker misli, da hoče vlada udušiti eventualne železničarske stavke.

Amerikanci za pomoč brezposelnim v Nemčiji

Berlin, 6. novembra. AA. Ameriška trgovska zbornica pri centrali v Berlinu in podružnicah v Frankfurtu in Kölnu zbira denarne prispevke za podporo brezposelnim pozimi. Trgovska zbornica se bo obrnila na vse v Nemčiji živeče Amerikance ter Amerikance, ki bodo obiskali Nemčijo.

Volilna prognoza je dobra

Narod je pravilno razumel pomen volitev - Velik uspeh shodov in volilnih sestankov Na državni listi predsednika vlade kandidirajo poslanci vseh bivših strank - Nova skupščina pomeni novo politično grupacijo jugoslovanskega naroda

Beograd, 6. novembra. (o). Iz vseh krajev naše lepe Jugoslavije potujejo poročila, da bo volilni dan — dan velike zmage. Shodi in volilni sestanki kandidatov so povsodi dobro obiskani in na vseh teh zborovanjih odmeva vedno glasnejše enodušen narodov klic: Nikdar več nazaj v bivše strankarske prepire!

Iz tega trdnega sklepa, ki ga vodi pogled nazaj, pa vedno bolj narašča klic: vsi na volišče, vsi na delo za veliko in slavno bodočnost Jugoslavije. Še bolj ko pogled nazaj, družji pogled naprej vse Jugoslovane v eni misli.

Enotna volja jugoslovanskega naroda, da mora biti dan volitev — dan velike zmage, pa se vidi tudi iz postavljenih kandidatur.

Te kandidature so že same nema slika razpoloženja naroda, kajti vse so bile postavljene od naroda samega in brez vpliva od strani socijalno visoko stoječih osebnosti. Pa tudi brez ozira na

bivšo strankarsko pripadnost in zato v mnogih okrajih kandidirajo drug proti drugemu pristaši iste prejšnje stranke.

Kar pa je najvažnejše, je to, da kandidirajo na listi predsednika vlade pristaši vseh bivših strank.

Tako je med kandidati in njih namestniki pristašev bivše:

radikalne stranke 506,
demokratske (Davidovičeve) 272,
Radičeve hrv. seljačke stranke 164,
SDS 148,
zemljoradniške 37,
jugoslovanske muslimanske organizacije 33,

Slov. kmetijske stranke 33,
socijalistične stranke 20,
SLS 18,

hrvatske pučke in bunjevaško-sokačke stranke 6,
džemijeta 2.

Razven tega kandidirajo na listi predsednika vlade zastopniki narodnih manj-

šin med njimi 18 Nemcev, 4 Romuni in 2 Madžara.

Poleg teh pa kandidira na listi predsednika vlade še 51 kandidatov, ki niso preje pripadali nobeni stranki.

Med kandidati je mnogo bivših vplivnih funkcionarjev strank in med njimi 265 bivših poslancev. Kandidatov, ki so že pri prejšnjih volitvah nastopili, pa je 374.

Vse to jasno kaže, da je ves narod enotnega mišljenja in da bo na dan volitev v resnici spregovoril ves narod in da bodo volitve pravi izraz narodnega mišljenja.

S tem, da so na kandidatni listi predsednika vlade združeni pripadniki vseh bivših strank, pa je že dana podlaga za novo politično grupacijo jugoslovanskega naroda, in sicer na podlagi državnega in narodnega edinstva.

Z nedeljsko zmago bo tudi ta cilj v celoti dosežen.

Odločna politika narodnega sodelovanja v Angliji

Osebnosti novih ministrov - Soglasno odobravanje tiska - Najmočnejša angleška vlada v sedanji dobi

London, 6. novembra. AA. Najvažnejše spremembe v novi MacDonaldovi vladi so v zakladnem ministrstvu, v zunanjem uradu in v ministrstvu trgovine. Ta ministrstva smatrajo splošno za najvažnejša z ozirom na posebne naloge, ki jih ima izvršiti narodna vlada.

Novi zakladni kancelar Neville Chamberlain je polubrat predsednika konservativne stranke Austena Chamberlaina. Chamberlain je vnet pristaš carinske reforme in imperijalne preference. Po vojni je bil minister za javno zdravstvo in zakladni kancelar v konservativnih vladah. Zunanji minister sin John Simon je odličen pravnik. Po vojni je bil predsednik indske ustavne komisije in drugih važnih komisij. Pred volitvami se je ločil od liberalne stranke in ustanovil narodno liberalno stranko. Simon zahteva, naj se pustijo ministrskemu predsedniku v vprašanju gospodarskih odredb popolnoma svobodne roke.

Minister trgovine Runciman se je pred kratkim priključil Simonovi skupini. Bil je pred vojno minister v treh liberalnih vladah in minister trgovine od 1914. do 1916.

Lord Hailsham, minister vojne, je bil že večkrat član v konservativnih vladah po vojni.

Kolonijalni tajnik Cunliffe Lister je bil minister trgovine v zadnji vladi. Novi tajnik za letalstvo Londonderry je bil komisar za javna dela v zadnji konservativni vladi.

Minister za kmetijstvo in ribarstvo John Gilmore je bil tajnik za Skotsko v zadnji konservativni vladi.

»Times« pravijo, da je ministrski predsednik izbral izkušene ministre, katerih odkritosrčen pristanek na politiko narodnega sodelovanja je vzvišen nad vsakim dvomom. Narod je z izbiro novih ministrov zadovoljen.

Konservativna »Morning Post« meni, da so bili novi ministri izbrani izključno v narodovem interesu in da so zelo sposobni.

Liberalni časopis »Daily News« piše, da novi kabinet ustreza želji po narodni vladi.

Konservativni »Daily Mail« naglašja, da je novi kabinet eden izmed najmočnejših zadnjega časa in zelo sposoben.

Glasilo opozicije »Daily Herald« poudarja, da imajo konservativci v novem kabinetu večino, kar simbolizira njihovo premoč v spodnji zbornici. List zaključuje, da bodo zato konservativci vodili politiko novega ministrstva.

Konservativni »Daily Express« je mnenja, da bi morali imeti konservativci v novi vladi več kakor 11 ministrov in da to število ni v skladu z njihovo močjo v spodnji zbornici.

»Manchester Guardian« priznava, da ima novi kabinet narodni značaj.

»Daily Telegraph« pravi, da je imel MacDonald pri izbiri svojih sodrušnikov v sedanjih težkih časih srečno roko in da je sestavil resnično narodni kabinet.

Zveze med heimwehrovci in madjarsko vlado

Nova odkritja pariškega lista »Populaire« o nameravanem puču v Avstriji in na Madjarskem - Vloga madjarskega ministra Gömbösa

Pariz, 6. novembra. AA. Današnji »Populaire« doznava iz popolnoma gotovega vira nove točne poedinitosti o pripravah za prevrat, ki jih vrši v Avstriji Heimwehr, ter o nameravanem državnem udaru, ki se pripravlja na Madjarskem. Na Madjarskem pripravlja vojni minister Gömbös vojaško diktaturo. Pokret Heimwehra v Avstriji ima revolucionaren značaj in gre za tem, da ustvari v Avstriji fašistično diktaturo. V prihodnosti, da uspeta prevrata v

Avstriji in na Madjarskem, bi ustvarili avstro-madjarsko unijo z nalogo, da pripravi povrnitev habsburške monarhije.

Po vesteh »Populaire« so nemški nacionalni socialisti v zvezi z avstrijskimi in madjarskimi revolucionarji. List prinaša točne poedinitosti o sporazumu, ki je bil sklenjen med voditelji nemških nacionalnih socialistov Hitlerjem in sedanjim madjarskim vojnim ministrom Gömbösom.

Sklepi kongresa francoskih radikalov

Stranka ostane v parlamentu nadalje v opoziciji

Pariz, 6. novembra. r. Na večerajšnji plenarni seji kongresa radikalno-socialistične stranke je govoril Daladier.

Govorec o narodni brambi, je g. Daladier med drugim izjavil tole:

Mi nikoli nismo bili mnenja in nikoli ne bomo, da bi se edino Francija morala razorožiti. Teza naše stranke je ta, da je treba izvršiti razorožitev v medsebojnem sporazumu in istočasno. V imenu stranke pa je g. Daladier izrazil obžalovanje, da so se kljub predlogu za razorožitev povečali krediti vojnega, letalskega in mornariškega ministrstva.

Svoj govor je g. Daladier zaključil s pozivom, da je treba sedanjo težko krizo, ki grozi uničiti civilizacijo, rešiti na podlagi metode mednarodnega sodelovanja, ki mora biti prežeta z medsebojno lojalnostjo.

Govoriljo so nato še drugi govorniki, potem pa je kongres soglasno sprejel prehod na dnevni red. Radikalno-socialistična stranka izjavlja, da zahteva jamstva pred napadi na ustroj laičnih ustanov. Prav tako zahteva, naj se nadaljuje izvedba tistih reform, ki se nahajajo na programu stranke. Kongres se je izrekel za to, da ostane stranka v parlamentu še nadalje v opoziciji in prepusti parlamentarni večini odgovornost za vodstvo gospodarske, finančne in

zunanje politike, ki je ona ne odobrava. Dnevni red dalje naglašja, da je radikalno-socialistična stranka čvrsto navezana na svoje doktrine in da bo ostala zvesta svojim tradicijam in republikanski disciplini, da se zagotovi zmaga demokracije in laicizma družbe.

Položaj na Daljnem vzhodu

Zeneva, 6. novembra. AA. Francoski zunanji minister Briand je v svojstvu predsednika izrednega zasedanja Sveta Društva narodov v zvezi s kitajsko-japonskim sporom ponovno opozoril Japonsko, da mora začeti z izpraznitvijo Mandžurije ter jo čim prej končati.

Washington 6. novembra. AA. O priliki poslednjih spopadov, ki so se ponovili v Mandžuriji med japonskimi in kitajskimi vojaškimi oddelki, je vlada Zedinjenih držav Severne Amerike poslala svojim predstavnikom na Daljnem vzhodu navodila, naj podvzamejo vse potrebne korake pri vladi v Tokiju in Nankingu, da obe državi takoj prekineta sovražnost in da opustita vse korake, ki bi mogli položaj poslabšati.

Agitirajte za »Jugoslovana«!

Poziv kandidata Prekorška celjskim volilcem

Celje, 6. novembra.

Kot sinu malega in skromnega slovenskega kmeta mi življenje ni nikdar na stečaj odprlo vrat v široki svet. Povsod, doma in na tujem, se me je z jeklenimi rokami držala trdota z znojem prepojene domače grude, ki terja neusmiljeno dela in napora za grenak pošteno zaslužen kruh. Trideset let sem v javnem delu kot majhen delavec in pomočnik v vseh velikih pokretnih, ki so v tej dobi z nami zagoreli ter oblikovali naš narod in našo ožjo domovino. Nisem bil in nisem politik tiste vrste, kakor so mi mnogokrat pripisovali moji znanci in prijatelji, in kar so mi pogosto očitali in hudo zamerili oni, ki me niso poznali.

Neizogibna spremljevalka človekova v delu pa je znota. Slab je mož, ki ni delal napak, še slabši je pa mož, ki nima v sebi te močnatosti, da bi napake tudi odkrito priznal. Jaz se s storjenimi napakami ne skrivam pred nikomur in ne iščem zaslonja za hrbtom prav nikogar, pa tudi ne stranke, kateri sem pripadal.

Globoko se zavedam težke odgovornosti, ki me čaka v slučaju izvolitve. Naš obsežen celjski srez, nekdanj tako ponosen v gospodarskem in kulturnem razmahu, je danes v smrtnih krčih propada, ki je v enaki meri zadel kmečko kočo na solnčnem griču kakor ponosno hmeljarsko gospodarstvo doline, ki je v nezmanjšani meri objel veliko industrijo, obrt, trgovino in tira v obup in jok izstradane rodbine ubogega delavca ter javnega in privatnega nameščenca. V tako težkih časih smatram za blazen greh, čečuvati demagoško stan proti stanu, ker sreča in blagostanje posameznika kakor države se ne gradi na laži in v krvi sovraštva in strasti ampak na večnih temeljih pravice in resnice, ki je za nas vse samo ena, kakor je samo ena in nedeljiva naša velika domovina.

Sem Celjan z vso dušo in krvjo. In Celje je velik naraven center, v katerega se stekajo vse žile gospodarstva našega sresa. Iz tega središča je že po večini zakonih narave možen pravičen pregled potreb in uspešnega dela za celo okrožje.

Kandidiram zato, ker čutim v sebi veliko voljo, da služim domovini v težkih dneh. Klavernih junakov, ki mislijo, da je 8. november dan za male obračune, se ne bojim, ker imam z odkritimi in poštenimi nasprotniki iz preteklih dobojevalnih bojev čiste račune, kakor se sklenejo med možmi. Vsem enim pa, ki mislijo na dan volitev povešenih glav in nemirne vesti radi izdajstva domovine ostati doma — kličem iskreno ob 12. uri: »Pridite za nami! Jugoslavija, ki je zahtevala poldrug milijon življenj za svoje osvobojenje, ima sveto pravico, da zahteva od Vas 8. novembra moškega priznanja doma in pred svetom!«

Ivan Prekoršek, kandidat za celjski srez.

Župnik Hribar poziva volilce k državljski dolžnosti

Zali log, 5. novembra.

..Sedanjemu ne več volilnemu, temveč narodnemu pokretu daje pečat poštenja in pravice dejstvo, da se okoli narodne fronte zbira vse, kar iskreno čuti do domovine. Župnik Hribar v Selški dolini je kot vzgleden narodni duhovnik pozval vse svoje vernike, da se 8. novembra volitev udeležijo. Zali log bo svojemu dušnemu pastirju sledil in pokazal, da mu je edina prava mati — Jugoslavija.

Nadaljni shodi in sestanki kandidata Vauhnik

V četrtek so se vršili izredno dobro obiskani shodi sreskega kandidata za desni breg g. dr. Vauhnik, in sicer v Zrkovcih, Dogošah, Dobravcih, pri Sv. Miklavžu in v Slivnici. Pri shodu v Slivnici je bilo zbranih posebno mnogo agrarnih interesentov. Poleg sreskega kandidata so nastopili kot govorniki tudi gg. Tomažič, dr. Strmšek, dr. Kovačič, dr. Irgolič, Pavlica, Belšak in Lajk. Na vseh shodih je bilo spoznati da je zmagala uvidevnost in razsodnost in da propaganda za abstinenco ne bo imela uspeha. Ljudje sami uvidevajo, da je najboljša in edino pametno, če se volitev udeležijo kot en mož, ker čim več glasov bodo dobili naši poslanci, tem večja bo njihova moč. V petek in soboto bo imel sreski kandidat dr. Vauhnik še pet volilnih shodov in sicer na Lehnu, Rdečem bregu, Po-brežju, v Studencih in Rogozi.

Zakaj kandidiram

Izjava kandidata Antona Grebenca

kmetsko - gospodarskega strokovnjaka, ki kandidira v krškem srezu

Med štirimi kandidati našega sresa je tudi Anton Grebenec, posestnik iz Leskovca pri Krškem. V teh volitvah je prvič, da pride do svoje zakonite veljave tudi predstavnik širokih slojev, kmetskega stanu, to je onega, ki bi moral imeti in bo imel odločilno besedo o razmahu in dvigu naše države. Ko smo vprašali gospoda kandidata, zakaj kandidira, nam je tako-le odgovoril:

To vprašanje smatram za najvažnejše, tako za kandidata, kakor za volilca. Po mojem mnenju je med pripadniki posameznih stanov in slojev premalo čuta solidarnosti; še manj pa med stanov in sloji samimi. To v sedanjih težkih časih nikakor ni pravilno, ker ni nobene dvoma, da je sedanja gospodarska kriza za najlažje in najuspešnejše rešljiva, če se ves narod, sleheren državljan združi in s tem pripomore do nove ureditve naše države. Tako združena celota bo v vsakem pogledu največja in najmočnejša sila na Balkanskem polotoku; sčasoma se bo lahko po svojem naravnem, finančnem in industrijskem bogastvu enačila s sosednjimi zapadnimi državami.

Vidim, da kmetski stan, kateremu sam pripadam, nima na zakonodajo in s tem tudi na državno gospodarsko politiko in sploh na institucije, od katerih je gospodarsko in kulturno odvisen, onega vpliva, kakor bi bilo primerno njegovi gospodarski važnosti in številčni moči. Mislim, da je vsak človek količjak nadpovprečnih zmožnosti in volje dolžan v zgoraj naznačenih pravicah priskočiti našemu v bedi nahajajočemu se ljudstvu na pomoč. Le sedanje volitve nudijo možnost, da se vsak volilec odloči individualno za onega kandidata, v katerega ima največje zaupanje in o katerem misli, da bo zastopal predvsem interese kmetskega stanu in pripomogel z vsemi svojimi zmožnostmi do gospodarskega in kulturnega dviga naše države. Skratka kandidiram, da izpolnim svojo dolžnost napram našemu narodnemu kralju, domovini, narodu in svojemu stanu. Od teh volitev je odvisno, kako se bo pisala bodoča zgodovina kraljevine Jugoslavije.

Izjava kandidata Alojzija Turka

posestnika in trgovca iz Višnje gore, ki kandidira v litjskem srezu

Zakaj sem kandidaturo sprejel, mi pač ni težko odgovoriti, zlasti, ker sem si štel v dolžnost, da pomagam državi po svojih močeh tokrat, ko potrebuje naše pomoči. Poleg tega pa zastopam stališče, da more našega malega človeka zastopati le tisti, ki pozna in razume njegove težave. Ker so mogoče sposobnejši odklanjali kandidaturu v našem srezu, sem se odločil, da jo prevzamem jaz. Zavedal sem se popolnoma vseh težav, vendar jaz bi bil v slučaju, da bi jo odklonil tudi jaz, ravnal proti svojemu prepričanju in vesti.

Z veseljem smo sprejeli vest o polomu avstro-ogarske monarhije, ker nam je ta prinesel resničenje vseh naših davnih

ciljev. Kot zaveden Jugoslovan sem vedno deloval v narodnem duhu, zato sem bil pripravljen tudi sedaj delati v tem pravcu, da si očuvamo vse ono, kar je bilo ustvarjeno s tolikimi žrtvami in zalito s toliko junaške krvi, da zgodovina sličnih bojev za narodno osvoboditev skoro ne pomni.

Litijski srez je po eni strani izključno kmetijski, po drugi strani pa industrijski. Zajeti pa je treba potrebe vsega prebivalstva v tem srezu, zato se je odločil za kandidaturu namestnika Rudolf Hribar iz Iz-lak, ki stalno biva med rudarji, kar me je samo še potrdilo, da nam bo stališče toliko lažje, kolikor več bomo imeli kontakta z onim delom naroda, ki preživlja baš sedaj najtežjo krizo.

Obljubljam samo eno, ker mi je znan ves napor kmetov, ki delajo na površini in obdelujejo zemljo, kakor tudi obupna borba za obstanek rudarjev, ki trgajo črni diamant iz srca zemlje, da se bom vsikdar zavzemal za zboljšanje njih gospodarskega in eksistenčnega položaja, kakor tudi za napredek obrtnika, trgovca in nameščenca.

Trdna vera, da me bodo pri moji kandidaturi podpirali vsi stanovi, je bila tudi važen razlog, da sem kandidaturo sprejel. Na volitvah pa je sedaj, da to upoštevajo in gredo 8. novembra na volišče.

Izjava kandidata Franca Pikla

uglednega zastopnika hmeljarjev, kmetov, obrtnikov in delavstva

Kot sreski kandidat za srez Celje kandidira tudi posestnik in gostilničar v Gotovljah pri Zalcu Franjo Pikel. On je eden najpopularnejših mož Savinjske doline, ki ni bil nikdar zarizen strankar, vedno pa zaveden Slovenec in moder gospodarski strokovnjak, hmeljar in živinorejec. Ni ga dneva, da se ne bi oglašali pri njem kmetovalci in hmeljarji širom Savinjske doline za pomoč v gospodarskih zadevah. Vsakemu rad pomaga z dobrim svetom in tudi z dejansko pomočjo. Sam naglaša, da ni samo sreski, ampak predvsem kmetski kandidat.

Navzlic svoji prezaposlenosti kot gospodar in neumoren govornik na volilnih shodih, je dal našemu poročevalcu to izjavo:

Dolgo sem se branil sprejeti od vseh strani ponujano mi kandidaturu. Šele na neprestano prigovarjanje zastopnikov gospodarjev in obrtnišva sem jo sprejel. Dobro se zavedam dolžnosti, ki mi jih nalaga zaupanje mojih dragih sorojakov. Kot domačin najbolje poznam težo gospodarske krize, ki tlači predvsem prelepo Savinjsko dolino in tudi druge kraje celjskega sresa. Posebno hmeljska kriza, ki je za naše ljudi vitalnega pomena, zahteva, da imamo hmeljarji svojega zastopnika v bodočem vzor-parlamentu. — Pri srečju so mi tudi težnje obrtnišva, ker sem sam obrtnik in imam dovolj jasn vpogled v težave, ki tlačijo obrtniški stan. Že od nekdanj sem imel stike z delavstvom, katero še posebno hudo občuti krivične posledice današnje gospodarske krize. — Le interesi za trpečega obrtnika, kmeta in delavca so me pripravili do sprejetja kandidature, ki bi je od politične stranke nikdar ne sprejel.

Kje ste že imeli volilne shode in kako ste zadovoljni z razpoloženjem volilcev?

Zelo dobro obiskane shode sem imel v Sv. Petru v Sav. dolini, na Vranskem, v Prekopi, Št. Jurju ob Taboru, na Gomilskem, v Zalcu, Arji vasi, Drešnji vasi, Levcu, Vrbju, Sv. Jakobu, Braslovčah, Letušu, Sv. Pavlu pri Prebolcu, Libojah in Vel. Pirešici. Zelo dobro obiskani shodi sem imel tudi v Št. Jurju ob južni železnici, katerega se je udeležilo skoro 300 volilcev iz Št. Jurja in okolice. Med obiskanimi kraji so nekateri izrazito industrijski, ki so se tudi polnoštevilno odzvali povabilu na shode. Povsod izražajo volilci neomejeno zaupanje v vladno ministrskega predsednika Živkovića in ogorčeno odklanjajo prigovarjanja redkih političnih zasleplencev za volilno abstinenco. Ker zaradi prevelikega obsega celjskega sresa ne morem povsod prirediti volilnih shodov sam, jih prirejam zame moji prijatelji, kateri mi javljajo od vseh strani najugodnejša poročila. Prepričan sem, da bo 8. novembra ves celjski srez enodušno aklamiral velikopotezno delo našega modrega in dobre

ga vladarja, ki spretno vodi našo ljubljeno državo preko gospodarske krize, ki maje stebre svetovnega gospodarstva. Proč s politiko, ker časi so resni! Nikakor se ne bomo dali osramotiti od Nemcev, ki mi povsod zatrjujejo, da bodo 8. novembra dokazali, da so dobri državljani!

BZ

Vececenjene dame!

Zahvaljujem se Vam za Vašo prijazno udeležbo na predvečerašnjem predavanju v Delavski zbornici.

Oprostiti se moram vsem onim damam, ki niso dobile več mesta v dvorani ter onim, katerim niso bile izročene obljubljene vzorčne zaobale, ker so iste radi obilne udeležbe pošle. Te zaobale bo izročila vsaki dami na zahtevo »DROGERIJA GREGORIČ, Ljubljana, Prešernova ul. 5.«

Vececenjene dame sprejemam v svrhu individualnih razgovorov v soboto dne 7. novembra 1931 od 10. do 13. ure in od 16. do 19. ure v dvorani Delavske zbornice na Miklošičevi cesti.

Svetovala bom za vsako lice potrebno nego posameznim damam, vse popolnoma brez stroškov in brezobvezno.

Pri tej priliki omenjam, da se prodajajo Barbara Gould izdelki edino le v Drogeriji Gregorič, Ljubljana, Prešernova ul. 5, zato prosim, da se obisk pri meni ne vporabi za nabavo teh kozmetikov.

Napoved naj mi bo dovoljeno, da izrečem svojo zahvalo tudi zastopnikom tiska, ki so me počastili s svojim posetom.

Prejmite, vececenjene dame, zagotovilo najodličnejšega spoštovanja

Madame Beyerle, l. r.
Evropska direktisa.

Barbara Gould

Ljubljanskemu trgovstvu!

Gospodarske organizacije so stale vedno na braniku interesov gospodarstva. Nikdar se niso mešale v politične boje polpreteklega dobe, temveč imele vedno in povsod pred očmi samo blagor gospodarstva in so stremele dosledno in smotreno za tem ciljem.

Če se gremij trgovcev danes obrača na vse svoje cenjene gg. člane, da ugotovi svoje stališče do bližajočih se volitev v narodno skupščino, gotovo ne stopa iz začrtane poti, kateri ostane slejkoprej zvest, ampak so odločilni zanj edino gospodarski interesi naše domovine.

Volitve se vrše na programu, ki ga je izdelala vlada kot delovni program bodočega parlamenta. Program obsega važne naloge, katere uresničiti se gospodarstvo v interesu skupnosti že dolgo prizadeva. Vlada si je predvsem nadelala nalogo, da izvede revizijo davčne zakonodaje, izenačila bo našo obrtno zakonodajo ter postavila naše kmetijsko, obrtniško, trgovsko in industrijsko pospeševanje na uspešnejšo osnovo. Nas vse tare kriza v nakupu blaga, v nakupu pridelkov in izdelkov. To je eden glavnih problemov, kateri čakajo rešitve v parlamentu.

Gospodarstvo je živo zainteresirano na tem, da se program bodočega parlamenta, ki je program razvitka našega gospodarstva, ne bo izvajal brez sodelovanja njegovih predstavnikov. V tem važnem trenutku, ko gre za biti ali ne biti našega gospodarstva, se morajo gg. trgovci zavedati, da ne morejo odklanjati sodelovanja, katero so pri odločanju gospodarskih vprašanjih dozda vedno zahtevali.

Med prebivalstvom se širi tiha agitacija za abstinenco pri volitvah. Gospodarstvo, ki ima na delovnem programu bodočega parlamenta tako velik interes, ne more in ne sme slediti takim pozivom.

Trdno smo uverjeni, da se naši gg. trgovci zavedajo pomena volitev v nedeljo 8. t. m. in da se bodo volitev vsi udeležili ter manifestirali odločno voljo, da hmelji sodelovati pri težkem delu za izvedbo izključno gospodarskega programa našega bodočega parlamenta.

Zato pozivlja gremij trgovcev v Ljubljani vse cenjene gg. člane, da se vsi udeležijo volitev in upoštevajo vsa navodila »Centralnega volilnega odbora«.

Načelstvo gremija trgovcev.

Al Jennings: Pesnik in bandit

Bila je ponudba, da si je človek ni mogel želeti ugodnejše. S Frankom sva se odločila, da kupiva. Farmar nama je namignil, da bi se denarna stran te reči dala kako urediti z banko, ki se nahaja v kraju kakšnih sto milj stran. V blagajni te banke da je shranjenih petnajst tisoč dolarjev, do katerih ne bi bilo težko priti. To je bil za naju dovolj jasen migljaj.

Položaj je bil mučen. S Frankom sva se bila vendar odločila, da opustiva razbojnikovanje. Toda premogla nisva skoraj niti beliča in en sam način je bil, da nanagloma prideva do plena. Tisto lepó navduševanje, od katerega sva kipela ob začetku svoje izpreobrnitve, se je precej vidno pleglo. Sila naju je iztreznila do konca.

Samo za Porterja naju je bilo skrb. Prepričana sva bila o tem, da on ni ne ropar ne tat, pa naj se je že iz kakršnihkoli razlogov držal naju.

Zavoljo njegovega ponosa sva se nazadnje odločila, da ga pritegneva v svoj naklep. Vedela sva, da potrebuje denarja in da mu je zoprno, iskati pri naju na posodo. Jaz sem mu razdal že različne vsote, odkar smo pobegnili iz Hondurasa. Zmirom jih je sprejemal kot posojila. Pa tudi midva nisva marala, da bi bil Bill kakorkoli odvisen od naju. Hotela sva, naj

svoj delež na farmi zasluži sam.

Zato je bilo popolnoma v redu, da sva ga povabila, naj se udeleži te pustolovščine na banko. Kdor bi bil tedaj videl njegov obraz, tisti izraz neobgljenega presenečenja, ta bi z menoj vred nikoli ne bil mogel verjeti, da je bil Porter zakrivil tatvino, radi katere se je moral pozneje štiri leta pokoriti v kaznilnici v Ohiu. On ni poznal ne lahkomišelnosti ne hladnokrvnosti, kakršno premorejo roparji.

Proti večeru sem stopil tja h Corralu. Porter je sedel tam in užival mir in tišino večera. Zvijal si je cigareto.

Prvikrat se mi je zdel malo bolj srečen in zadovoljen, odkar sem ustrelil dona. Jaz bi bil rajši šele čez čas prišel s svojo rečjo na dan, ta dobri žalostni mir oktobrske noči je prav malo harmoniral z zločinom in tatvino. Sicer pa — Billa Porterja bi pač nikoli nobena stvar ne mogla pripraviti do tega, da bi se udeležil takšne pustolovščine.

— Bill, sem mu dejal, midva s Frankom bi rada kupila farmo za petnajst tisoč dolarjev in bi rada videla, da se tudi ti udeležiš kupčije.

Obstal je sredi svojega opravka — z zvižanjem cigarete je bil napol gotov.

— Polkovnik, mi je odvrnil, nobena stvar bi mi ne bila dražja, kakor da bi lahko ostal v tej čudežni deželi in bi lahko tu živel brez strahu in brez nadlog. Ampak denarja nimam.

— Saj to je ravno. Midva ga tudi nimava. Pri-skrbeti si ga moramo vsi skupaj. Ne predaleč od tod

se v N. nahaja banka, ki hrani petnajst tisoč dolarjev v svoji blagajni. Ta denar bi bilo treba malo bolj koristno spraviti med ljudi.

Tobak se mu je sesul iz papirčka. Porter je vame uprl oči in me vprašujoče gledal trenutek. In videl je, da se ne šalim. Za nobeno ceno ne bi bil rad storil kaj takšnega, toda za nobeno ceno naju tudi ne bi bil rad užalil ali nama dal čutiti, da naju obsoja.

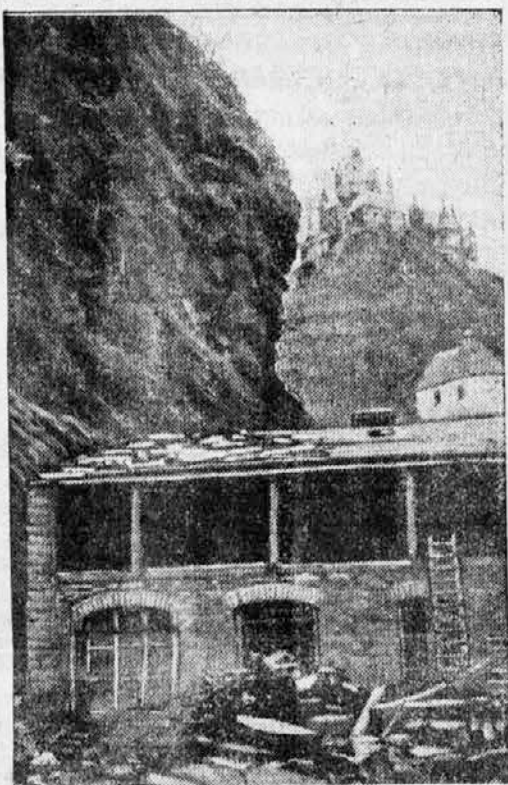
— Polkovnik, je dejal in njegove oči so se hudo-mušno nasmehnile. Porter se je redkokdaj smehljaj, samo dvakrat sem čul njegov smeh. Jaz bi bil rad delničar pri tej farmi, toda ali bom moral na koga streljati?

— No, mogoče. Toda po vsej verjetnosti ne bo treba.

— Potem mi pa daj svojo puško. Če že pojdem z vami, moram tudi nekaj znati. Malo bi se rad izuril v streljanju.

Noben bandit ne bi nikoli prosil svojega tovariša, naj mu posodi puško. Največja čast, ki jo lahko izkažeš komu, do katerega imaš zaupanje, je, da mu daš svojo puško na ogled.

Toda na Porterja ni ta čast napravila nobenega vtisa. Zagrabil je puško, kakor da se je dotaknil živega škorpjona. Pozabil sem ga posvariti, da sem prožilo odstranil in da puška zaradi tega ni zavarovana. Na ta način sem na manjše razdalje mnogo brže streljal — dosegel sem hitrost, ki je bila skoraj enaka hitrosti moderne pištole.

Gora »Cochem« se zopet ruši

Letos na spomlad se je začela rušiti gora Cochem v Nemčiji, potem pa se je zemlja zopet pomirila. V noči od torka na sredo pa so se začele trgati od hriba zopet ogromne skale; nekatere so bile težke do 60 centov. Nad 1000 kubičnih metrov kamena se je zvalilo pod hrib.

Revščina v Londonu

Kakor pozna vsako velenje svoje »revne« okraje, kjer stanuje sama revščina in beračija, tako ima tudi London svoje »slums«-e in ni ga skoraj tujca, ki ga ne bi zanimal obisk teh okrajev. Tujci vidijo tu sicer mnogo, toda prave siromaštine ne opazijo, ker še ta silno skriva. Kdor pa jo hoče spoznati, mora imeti do-brega in večšega vodnika.

V revnih okrajih so ulice večinoma ozke in mračne. Po tleh leže ostanki zelenjave in sadja kar na debelo. Tudi hiše so vedno manjše in vse so zidane enakomerno in enakolično. Ulica je podobna ulici in hiša hiši; po ulicah pa gresta komaj dva človeka lahko vstric. Med ostanki sadja in zelenjave pa brskajo in se valjajo neverjetno umazani otroci v raztrganih oblekah.

Kar strah pa prevzame človeka, če stopi v takšno hišo. Potrkamo na poljubna vrata. Vstopimo. Pridemo v prostor, ki služi kot kuhinja, soba in spalnica obenem. Od ognja, ki gori na ognjišču, so se stene ožrnele. Mize ni nikjer nobene in vse leži vseprek na tleh. »Postelja« obstoji iz nekaj desk, na katerih so naložene stare, zamazane cunje. Na oknu visi »perilica«; okence pa je bolj luknja kot okno. V sobi stane, brez posla seveda, in trije otroci. Iz tega prostora se vijejo stopnjice v drug prostor, kjer stoji samo ena postelja. Stene te sobe so popolnoma prazne. V postelji pa leži bolna žena in zre nepremično v strop. Tako polega reva že dolgo, dolgo...

V sosednem stanovanju prebiva že nad 70 let stara ženica. Reva jako težko diha. Zavita je v staro plahto. Prvo, kar začutiš v tem stanovanju, je neznosen smrad po neprezračenih posteljah, po čebuli, po sajah in po raznih zdravilih. Dve sobici ima ženica: v eni sobi stoji postelja, drugi prostor pa služi kot kuhinja. Na mizi stoji skleda v kis namočene čebule, krožnik starega sira in košček trdega kruha. Vse je pa umazano in raztrgano in razbito. Ženska namreč že sama komaj hodi in zato je pač vse tako kakor je. Iz kuhinje vodijo še ena vrata naravnost na ulico. Skozi ta vrata nihče ne

hodi, pa vendar niso zaklenjena, ker je ključavnica polomljena. Vrata so privezana ob zid s starim jermenom. Skozi precej široko odprtino pa piha ostra sapa.

Za vso to reščino se nihče ne zmeni, najmanj pa hišni lastnik.

V vseh teh luknjah — stanovanja to niso — pa nimajo nobene razsvetljave. O plinu ali o elektriki tu sploh ni govora, čeprav je lastnica večine teh hiš elektrarna. Kdor hoče zvečer kaj delati, si mora prižgati svečo. Plaćajo pa ljudje za tako »stanovanje« po 100 dinarjev na teden.

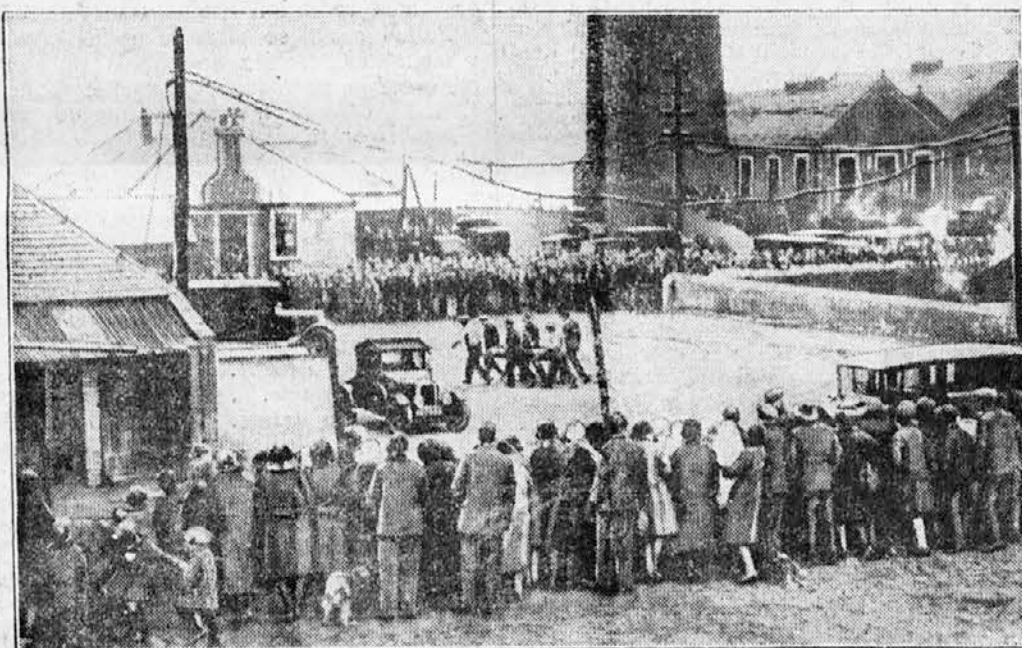
Prav blizu teh legel bolezní pa zidajo sedaj velikanske, moderne palače, kamor bodo preselili reveže, nato pa bodo hiše, kjer se sedaj skriva neverjetna revščina, podrlí.

Brezposelnost v Evropi

Mednarodni urad dela v Zenevi poroča, da je bilo nekega določenega dne meseca julija v Evropi brez posla:

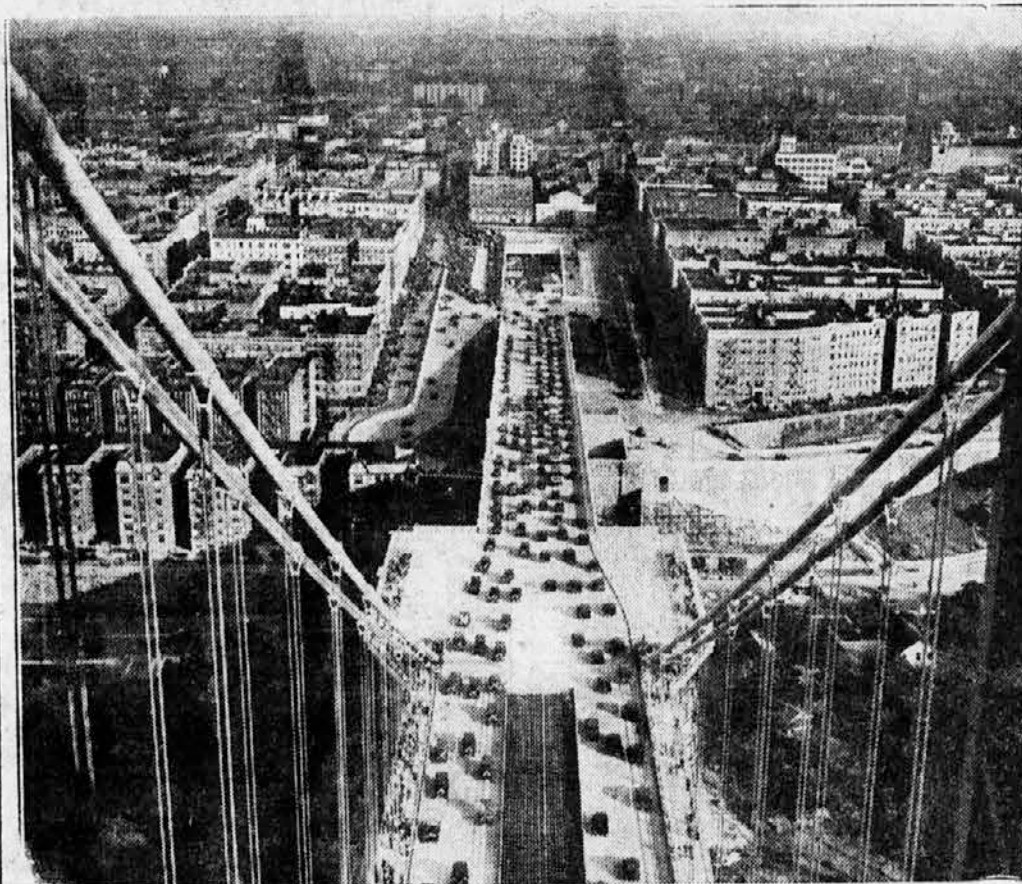
	leta 1930.	leta 1931.
v Nemčiji	2.282.500	4.104.000.
v Avstriji	156.124	196.821.
v Angliji	2.119.648	2.813.163.
v Italiji	399.604	723.009.
na Poljskem	244.224	323.832.
na Češkem	77.309	210.908.
v Belgiji	68.782	176.162.
v Franciji	11.214	53.678.

V resnici pa je bilo precej več ljudi brez dela kakor to izkazujejo uradne statistike, kajti uradna statistika izkazuje le število onih brezposelnikov, ki prejemale podpore iz javnih sredstev, drugih pa ne.

Nesreča v rudniku na Škotskem

Pri Lochgelly-ju na Škotskem se je v rudniku 600 metrov globoko pod zemljo vnel plin. Ob življenje je prišlo 10 rudarjev.

Promet na največjem mostu Amerike

1450 metrov dolg most preko reke Hudsona so te dni izročili prometu. Most veže Newyork z New-jersey-em.

Tek na orientacijo

Na Švedskem je zelo razvit tek na orientacijo. Vsak tekmovalac dobi zemljevid, kjer je zarisana pot, ki jo mora preteči, poiskati pa si mora pot do cilja sam. Kdor pride na cilj po najkrajši poti, zmaga.

Očala za lopove

V Ameriki so začeli prihajati v modo očala za lopove. Te očala so narejena tako kakor pravo oko, na sredi pa so prevrtana, da lopov skozi luknjice lahko gleda.

Ali že veste?

Ali že veste, zakaj se nam lasje včasih ježe? To se zgodi vsled mraza, iz strahu ali pa od jeze, ker se mišice na glavi skrčijo in lasje se sami od sebe postavijo pokonci.

Ali že veste, kje je na svetu najbolj mrzlo? To je na Matočkinovem prelivu, kjer so merili do 70 stopinj mraza.

Ali že veste, zakaj je sir »gorgonzola« zelenkast? Zelenkasto barvo povzročajo neke vrste gljivice, ki dajejo siru tudi njegov značilen okus.

Za kratek čas

Učitelj: »Vse živali, kar jih ni Noe vzel k sebi v barko, so potonile.«
Peterček: »Ali ribe tudi?«

—
Peterčekov oče so prišli v šolo vprašati, če se Peterček pridno uči.

Učitelj: »Prav pridno se uči — ampak eno napako ima: rad se laže.«

Oče: »To je pa čudno; od moje žene se tega ni mogel naučiti, ker ta se ne laže, mene pa ni nikoli doma...«